Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Ilmasto-ohjelman liite: Numeerisen päästövähennys-tavoitteen asettaminen

Käsitelty: Aluehallitus 23.11.2026 § XX

Hyväksytty: Aluevaltuusto 8.12.2026 § XX

Ilmasto-ohjelma toteuttaa strategiaamme

Perustehtävä

PERUSTEHTÄVÄ
Jotta länsiuusimaalaiset voivat hyvin

ARVOT
Asiakaslähtöisesti
Yhdenvertaisesti
Vastuullisesti

LINJAUKSET

- Olemme asukkaiden luottamuksen arvoinen hyvän elämän edistäjä
- Järjestämme ja uudistamme palveluja kestävällä tavalla
- Teemme yhdessä hyvinvoivan ja halutun työyhteisön
- Saavutamme parhaat tulokset tavoitteellisella yhteistyöllä

Palvelujen järjestämisen periaatteet

Anna asiakkaan valita

Anna vastuuta

Vahvista perustasoa

Valitse kustannus-vaikuttavin tapa

Digitalisoi

Uudista ja luovu

Muutoslupaukset

- Lisää ensisijaisia palveluja lapsille ja nuorille
- Jokaiselle omalääkäri
- Turvallisempaa elämää kotona
- Asiakas-lähtöisemmät ja sujuvammat asiakaspolut
- Teknologian hyödyntämisen edelläkävijäksi
- Kriittiset palvelut toimiviksi kaikissa olosuhteissa

Ympäristövastuullisuus on osa arvopohjaamme

Asiakaslähtöisesti

Analysoimme ja ymmärrämme monimuotoisen väestömme tarpeita. Hyödynnämme tietoa toiminnan kehittämisessä.

Asiakkaat osallistuvat säännöllisesti ja systemaattisesti toiminnan kehittämiseen.

Rakennamme palvelupolut asiakkaan, ei organisaation näkökulmasta.

Mittaamme ja johdamme asiakaskokemusta kaikissa palveluissa.

Yhdenvertaisesti

Kaikilla on oikeus saada tarvitsemansa palvelut asuinpaikasta, kielestä, iästä, toimintakyvystä, vammaisuudesta tai muusta henkilökohtaisesta ominaisuudesta riippumatta.

Yhdenvertaisuus ei tarkoita kaikille samaa, vaan sitä, että ihmiset saavat tukea yksilöllisiin tarpeisiinsa.

Teemme aktiivista työtä tasa-arvon edistämiseksi, rasismin torjumiseksi sekä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen palvelukokemuksen parantamiseksi.

Vastuullisesti

Pitkäjänteinen taloussuunnittelu on kestävän palvelujärjestelmän perusta.

Sosiaalinen vastuu edellyttää toiminnan eettisyydestä huolehtimista, työntekijöiden hyvää kohtelua ja huolenpitoa erityisesti haavoittuvassa asemassa olevista asukkaista.

Ekologinen vastuullisuus tarkoittaa, että tuemme toimintamme kehittämisellä kuntien ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelma ja tiekartta toimista, jolla edistetään hiilineutraaliuden saavuttamista Tiivistelmä

98 % asukkaistamme asuu kunnassa, joka tavoittelee hiilineutraaliutta 2030

- Asukasmääräisesti 98 % länsiuusimaalaisista asuu kunnassa tai kaupungissa, jonka hiilineutraaliustavoite on asetettu vuodelle 2030.
- HUS-yhtymän tavoitteena on vähentää niitä päästöjä, joiden vähentämiseen HUS:lla on suora päätäntävalta tai vaikutusmahdollisuuksia. Vuonna 2020 tavoitteen alle kuuluvat päästöt olivat 69 kt CO2-ekv, eli noin neljännes HUS:n kokonaishiilijalanjäljestä.
- Hyvinvointialueen yhteistyökumppaneilla on omia ilmasto-ohjelmia ja päästövähennystavoitteita.

Ilmastotavoitteemme vuoteen 2030 mennessä

- Hyvinvointialue tukee omalla toiminnallaan Länsi-Uudenmaan kuntien ja kaupunkien Hiilineutraali Uusimaa 2030 –tiekartan mukaisia ilmastotavoitteita sekä HUS-yhtymän ilmastotavoitteita.
- Vuonna 2030 toimintamme hiilijalanjälki on ilmasto-ohjelman toimenpiteiden tukemana pienentynyt vuoden 2023 tasoon verrattuna.

Vuoden 2026 loppuun mennessä

- olemme laskeneet uudestaan toiminnastamme aiheutuvat hiilidioksidipäästöt ja niiden kehityssuunnan
- henkilöstömme osaaminen ilmastoasioissa on kasvanut
- ilmasto-ohjelman päivittämisen tarve arvioidaan näiden tietojen pohjalta
- olemme asettaneet numeerisen päästövähennystavoitteen, joka tukee omalta osaltaan kuntien ja Uudenmaan hiilineutraalisuustavoitetta ja tunnistaneet tarvittavat jatkotoimenpiteet hyvinvointialueen tavoitteen saavuttamiseksi varmistaen sen, että ensisijaista on laadukkaiden ja kustannustehokkaiden sotepe-palvelujen järjestäminen
- hyvinvointialueen ilmasto-ohjelman ja hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseen tarvittavia toimenpiteitä ryhdytään toteuttamaan heti ilmasto-ohjelman hyväksymisen jälkeen painottaen taloudellisia säästöjä tuovia ja kustannusneutraaleja toimia, mutta varmistaen, että nyt hyväksytyn talouskehyksen sisällä voidaan toteuttaa myös sellaisia ilmastotoimia, jotka edellyttävät toteutuakseen maltillista rahoitusta.

Ilmasto-ohjelman seuranta

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta seuraa vuosittain ilmasto-ohjelman toteutumista.

Tiekartta toimista, jolla edistetään hiilineutraaliuden saavuttamista

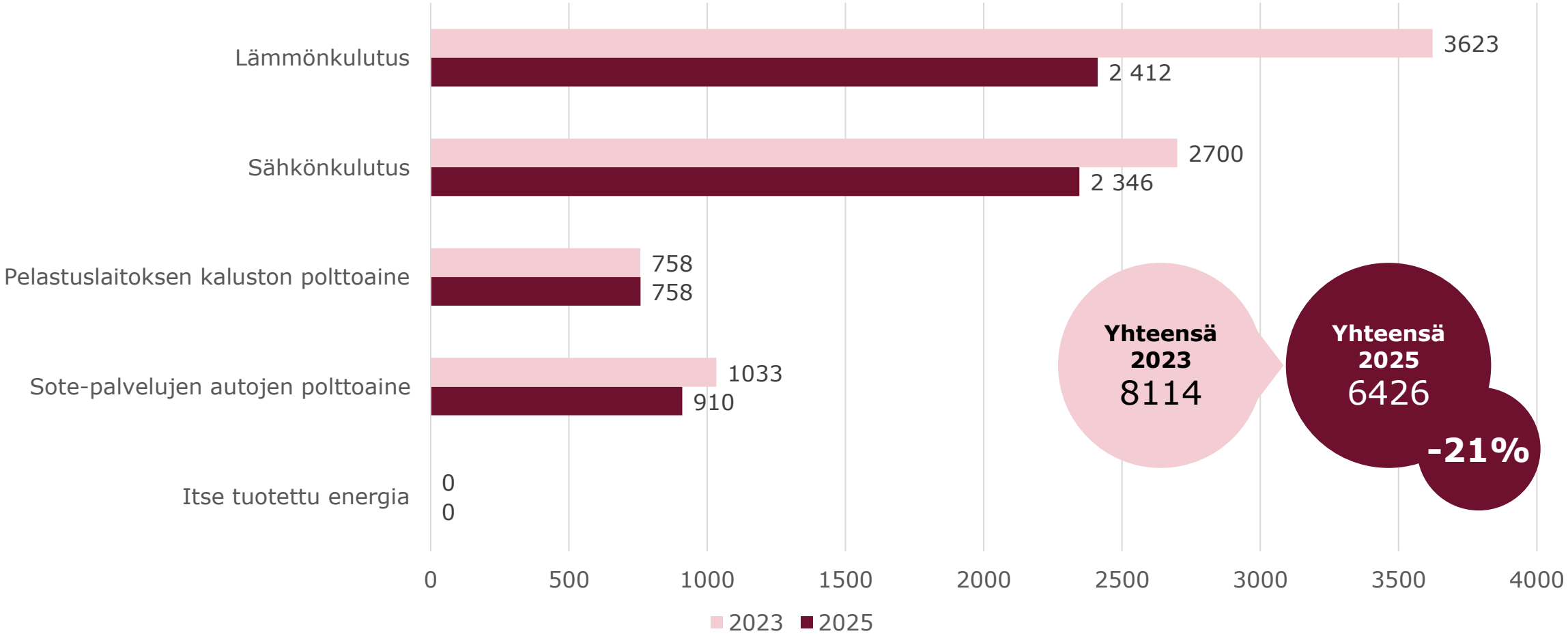

Numeerisen päästövähennystavoitteen asettamisen lähtökohdat

- Aluevaltuusto on päättänyt osana hyvinvointialueen ilmasto-ohjelmaa asettaa numeerisen ilmastotavoitteen vuoden 2026 loppuun mennessä.
  - Lisäksi aluevaltuuston tuodaan strategianeuvotteluiden yhteenvetopöytäkirjan mukaisesti ilmasto-ohjelman mahdollinen päivitys tarvittavine lisätoimenpiteineen
- Olemme toteuttaneet päästölaskennat vuosille 2023 ja 2025
  - 2023 lähtötaso ja 2025 vertailuarvo mahdollistavat tavoitteiden arvioinnin
- Ilmasto-ohjelman mukaisesti tavoitteen tulee:
  - Tukea kuntien tavoitteiden edistymistä
    - Tavoitevuosi 2030
    - Pohjana tieteellinen tutkimustieto ja yleisesti tunnistetut ilmastotavoitteet
  - Olla toteutettavissa vaarantamatta laadukkaiden sotepe-palvelujen tarjontaa
    - Asetamme tavoitteen päästöille, joihin meillä on suora vaikutusmahdollisuus

Nykytila: Oman tuotannon päästöt, joihin meillä on suora vaikutusmahdollisuus

(hiilijalanjälki, suorat päästöt, tuhatta kg CO2-ekv)

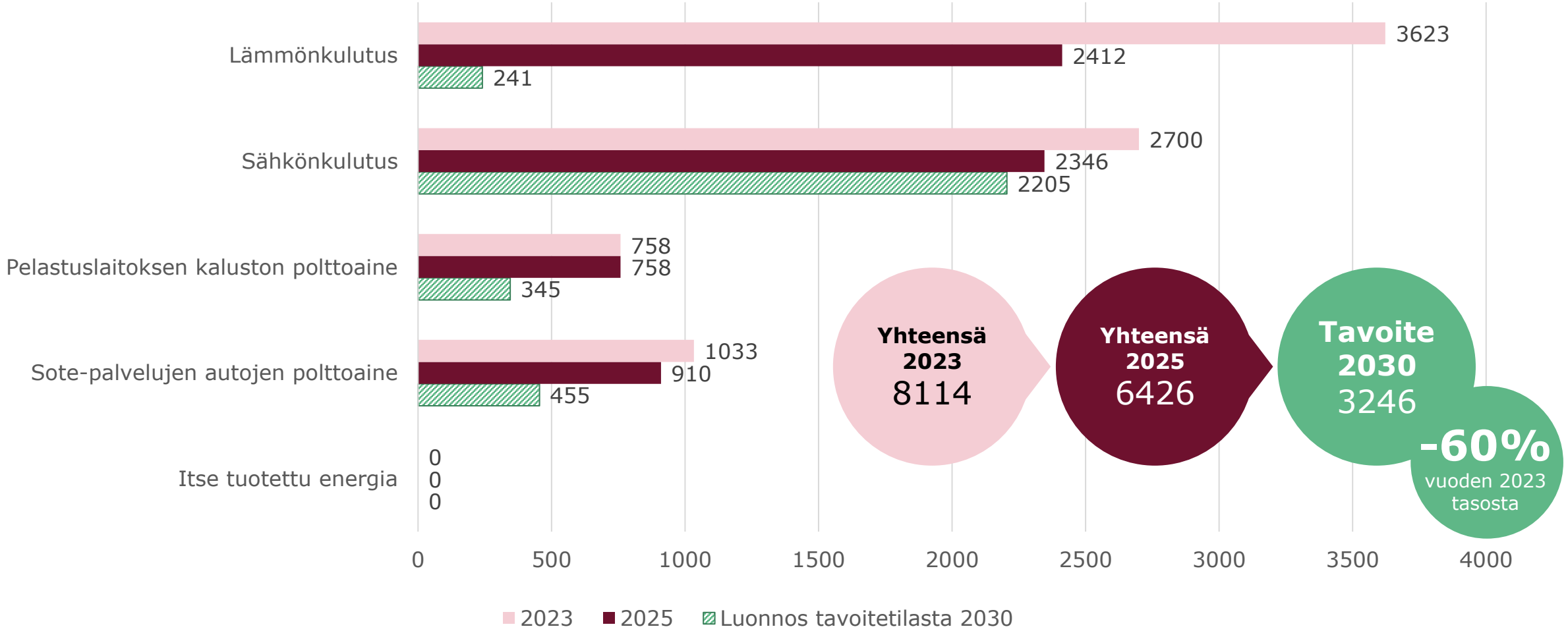
Numeerisen päästövähennystavoitteen asettaminen

Numeerisen päästövähennystavoitteen asettaminen perustuu päästöjen nykytilaselvityksessä tunnistetuille **neljälle pääkokonaisuudelle**, jotka sisältävät konkreettisen päästövähennysmekanismin ja joihin meillä on suora vaikutusmahdollisuus.

Kaukolämmön kehitys päästöttömäksi	**Sähkönkulutuksen tehostaminen**	**Siirtyminen uusiutuvaan dieseliin pelastuslaitoksen kaluston polttoaineena** (60-70% kalustosta)	**Siirtyminen sähkö-autoihin sosiaali- ja terveyspalveluissa** (50% autoista)
PÄÄSTÖVÄHENNYSARVIO VUOTEEN 2030 MENNESSÄ			
-93% vuoden 2023 päästöistä	**-18%** vuoden 2023 päästöistä	**-54%** vuoden 2023 päästöistä	**-56%** vuoden 2023 päästöistä
KUSTANNUSARVIOT			
0 kEUR ei odotettavissa lisäkustannuksia	**25 kEUR** vuotuinen lisäkustannus	**50-100 kEUR** vuotuinen lisäkustannus	**360 kEUR** vuotuinen lisäkustannus, jonka lisäksi investointikustannuksia esimerkiksi latausinfraan

Tavoitetila: Oman tuotannon päästöt, joihin meillä on suora vaikutusmahdollisuus

(hiilijalanjälki, suorat päästöt, tuhatta kg CO2-ekv)

Scope 1 ja 2, markkinaperustainen

Seuraavat askeleet

- Päästövähennystavoitetta ja siihen liittyviä toimenpiteitä on käsitelty osana vuotuista talousarvioprosessia.
- Aluevaltuusto päättäisi ilmasto-ohjelman liitteestä samaan aikaan vuoden 2027 talousarvion kanssa joulukuun valtuustokokouksessa.
- Hankintastrategian päivityksen yhteydessä asetetaan konkreettiset tavoitteet kestävyysnäkökohtien nykyistä vahvemmalle huomioimiselle hankinnoissa. Tavoitteiden toteutumista seurataan osana hankintojen johtamista ja raportointia.